

Thiện Hiện đáp: Đúng vậy! Đúng vậy! Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thọ, tưởng, hành, thức mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhãn xứ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc xứ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhãn giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhĩ giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tỷ giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thiệt giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thân giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của ý giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của địa giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thủy, hỏa, phong, không, thức giới mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thánh đế khổ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thánh đế tập, diệt, đạo mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của vô minh mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của cái không nội mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tán mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của chơn như mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bố thí Ba-la-mật-đa mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn tịnh lự mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn vô lượng, bốn định vô sắc mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tám giải thoát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn niệm trụ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp môn giải thoát không mà

học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyên mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của năm loại mắt mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sáu phép thần thông mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của mười lực Phật mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp không quên mất mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tánh luôn luôn xả mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của trí nhất thiết mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tất cả pháp môn Đà-la-ni mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tất cả pháp môn Tam-ma-địa mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Dự-lưu mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Dự-lưu hương, Dự-lưu quả mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Nhất-lai hương, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hương, Bất-hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác hương, Độc-giác quả mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của đại Bồ-tát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Tam-miêu-tam Phật-đà mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp đại Bồ-tát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của quả vị giác ngộ cao tột mà học.

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Khi đại Bồ-tát học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thanh-văn thừa mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa mà học.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thọ, tưởng, hành, thức mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhãn xứ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc xứ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhãn giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của nhĩ giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tỷ giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thiệt giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thân giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của ý giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của địa giới mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của thủy, hỏa, phong, không, thức giới mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thánh đế khổ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thánh đế tập, diệt, đạo mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của vô minh mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của cái không nội mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tán mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của chơn như mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bố thí Ba-la-mật-đa mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn tịnh lự mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn vô lượng, bốn định vô sắc mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tám giải thoát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn niệm trụ mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp môn giải thoát không mà

học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyền mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của năm loại mắt mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của sáu phép thần thông mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của mười lực Phật mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp không quên mất mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tánh luôn luôn xả mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của trí nhất thiết mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tất cả pháp môn Đà-la-ni mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của tất cả pháp môn Tam-ma-địa mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Dự-lưu mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Dự-lưu hương, Dự-lưu quả mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Nhất-lai hương, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hương, Bất-hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác hương, Độc-giác quả mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của đại Bồ-tát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Tam-miêu-tam Phật-đà mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của pháp đại Bồ-tát mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của quả vị giác ngộ cao tột mà học?

Thiện Hiện! Vì duyên có gì mà đại Bồ-tát khi học như vậy chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Thanh-văn thừa mà học, chẳng vì sự nhiếp thọ, hoại diệt của Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa mà học?

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát khi học như vậy, chẳng thấy có sắc là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ và hoại diệt; chẳng thấy có thọ, tưởng, hành, thức là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ, tưởng, hành, thức và hoại diệt. Vì sao? Vì sắc uẩn v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có nhãn xứ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ nhãn xứ và hoại diệt; chẳng thấy có nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ và hoại diệt. Vì sao? Vì nhãn xứ v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có sắc xứ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ sắc xứ và hoại diệt; chẳng thấy có thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ và hoại diệt. Vì sao? Vì sắc xứ v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có nhãn giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ nhãn giới và hoại diệt; chẳng thấy có sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì nhãn giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có nhĩ giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ nhĩ giới và hoại diệt; chẳng thấy có thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì nhĩ giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có tử giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tử giới và hoại diệt; chẳng thấy có hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ hương giới cho đến các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì tử giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có thiết giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ thiết giới và hoại diệt; chẳng thấy có vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ vị giới cho đến các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì thiết giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có thân giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ thân giới và hoại diệt; chẳng thấy có xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì thân giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có ý giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ ý giới và hoại diệt; chẳng thấy có pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra và hoại diệt. Vì sao? Vì ý giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có địa giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ địa giới và hoại diệt; chẳng thấy có thủy, hỏa, phong, không, thức giới là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ thủy, hỏa, phong, không, thức giới và hoại diệt. Vì sao? Vì địa giới v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có Thánh đế khổ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Thánh đế khổ và hoại diệt; chẳng thấy có Thánh đế tập, diệt, đạo là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Thánh đế tập, diệt, đạo và hoại diệt. Vì sao? Vì Thánh đế khổ v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có vô minh là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ vô minh và hoại diệt; chẳng thấy có hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não và hoại diệt. Vì sao? Vì vô minh v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có cái không nội là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ cái không nội và hoại diệt; chẳng thấy có cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thẳng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh và hoại diệt. Vì sao? Vì cái không nội v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có chơn như là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ chơn như và hoại diệt; chẳng thấy có pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì và hoại diệt. Vì sao? Vì chơn như v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có bố thí Ba-la-mật-đa là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ

năng nhiếp thọ bố thí Ba-la-mật-đa và hoại diệt; chẳng thấy có tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa và hoại diệt. Vì sao? Vì bố thí Ba-la-mật-đa v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có bốn tịnh lự là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ bốn tịnh lự và hoại diệt; chẳng thấy có bốn vô lượng, bốn định vô sắc là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ bốn vô lượng, bốn định vô sắc và hoại diệt. Vì sao? Vì bốn tịnh lự v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có tám giải thoát là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tám giải thoát và hoại diệt; chẳng thấy có tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ và hoại diệt. Vì sao? Vì tám giải thoát v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có bốn niệm trụ là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ bốn niệm trụ và hoại diệt; chẳng thấy có bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ bốn chánh đoạn cho đến tám chi thánh đạo và hoại diệt. Vì sao? Vì bốn niệm trụ v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có pháp môn giải thoát không là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp môn giải thoát không và hoại diệt; chẳng thấy có pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện và hoại diệt. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát không v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có năm loại mắt là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ năm loại mắt và hoại diệt; chẳng thấy có sáu phép thần

thông là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ sáu phép thân thông và hoại diệt. Vì sao? Vì năm loại mắt v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có mười lực của Phật là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ mười lực của Phật và hoại diệt; chẳng thấy có bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng và hoại diệt. Vì sao? Vì mười lực của Phật v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có pháp không quên mất là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp không quên mất và hoại diệt; chẳng thấy có tánh luôn luôn xả là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tánh luôn luôn xả và hoại diệt. Vì sao? Vì pháp không quên mất v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có trí nhất thiết là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ trí nhất thiết và hoại diệt; chẳng thấy có trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng và hoại diệt. Vì sao? Vì trí nhất thiết v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có tất cả pháp môn Đà-la-ni là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tất cả pháp môn Đà-la-ni và hoại diệt; chẳng thấy có tất cả pháp môn Tam-ma-địa là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ tất cả pháp môn Tam-ma-địa và hoại diệt. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Đà-la-ni v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có Dự-lưu là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Dự-lưu và hoại diệt; chẳng thấy có Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán và hoại diệt. Vì sao? Vì Dự-lưu v.v...

hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả và hoại diệt; chẳng thấy có Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả và hoại diệt. Vì sao? Vì Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có Độc-giác là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Độc-giác và hoại diệt; chẳng thấy có Độc-giác hướng, Độc-giác quả là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Độc-giác hướng, Độc-giác quả và hoại diệt. Vì sao? Vì Độc-giác v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có đại Bồ-tát là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ đại Bồ-tát và hoại diệt; chẳng thấy có Tam-miêu-tam Phật-đà là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Tam-miêu-tam Phật-đà và hoại diệt. Vì sao? Vì đại Bồ-tát v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có pháp đại của Bồ-tát là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ pháp của đại Bồ-tát và hoại diệt; chẳng thấy có quả vị giác ngộ cao tột là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ quả vị giác ngộ cao tột và hoại diệt. Vì sao? Vì pháp của đại Bồ-tát v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Khi đại Bồ-tát học như vậy, chẳng thấy có Thanh-văn thừa là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Thanh-văn thừa và hoại diệt; chẳng thấy có Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa là có thể nhiếp thọ và bị hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ năng nhiếp thọ Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa và hoại diệt. Vì sao? Vì Thanh-văn thừa v.v... hoặc năng, hoặc sở, trong, ngoài đều là không, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Nếu đại Bồ-tát đối với sắc, đối với thọ, tướng, hành, thức; đối với nhãn xúc, đối với nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc; đối với sắc xúc, đối với thanh, hương, vị, xúc, pháp xúc; đối với nhãn giới, đối với sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra; đối với nhĩ giới, đối với thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra; đối với tỷ giới, đối với hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra; đối với thiệt giới, đối với vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra; đối với thân giới, đối với xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra; đối với ý giới, đối với pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra; đối với địa giới, đối với thủy, hỏa, phong, không, thức giới; đối với Thánh đế khổ, đối với Thánh đế tập, diệt, đạo; đối với vô minh, đối với hành, thức, danh sắc, lục xúc, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não; đối với cái không nội, đối với cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tán mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh; đối với chơn như, đối với pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì; đối với bố thí Ba-la-mật-đa, đối với tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa; đối với bốn tịnh lực, đối với bốn vô lượng, bốn định vô sắc; đối với tám giải thoát, đối với tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biên xứ; đối với bốn niệm trụ, đối với bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo; đối với pháp môn giải thoát không, đối với pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện; đối với năm loại mắt, đối với sáu phép thần thông; đối với mười lực của Phật, đối với bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng; đối với pháp không quên mất, đối với tánh luôn luôn xả; đối với trí nhất thiết, đối với trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; đối với tất cả pháp môn Đà-la-ni, đối với tất cả pháp môn Tam-ma-địa; đối với Dự-lưu, đối với Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán; đối với Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả, đối với Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả;

đối với Độc-giác; đối với Độc-giác hương, Độc-giác quả; đối với đại Bồ-tát, đối với Tam-miêu-tam Phật-đà; đối với pháp của đại Bồ-tát, đối với quả vị giác ngộ cao tột; đối với Thanh-văn thừa, đối với Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa chẳng thấy là có thể nhiếp thọ và có thể hoại diệt, cũng chẳng thấy có kẻ nhiếp thọ và hoại diệt mà học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì đại Bồ-tát ấy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Đại Bồ-tát học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Đại Bồ-tát học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí vì đối với tất cả pháp chẳng vì lấy sự nhiếp thọ, hoại diệt làm phương tiện mà học.

Xá Lợi Tử hỏi: Nếu đại Bồ-tát là người đối với tất cả pháp chẳng vì lấy sự nhiếp thọ, hoại diệt làm phương tiện mà học thì tại sao có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa chẳng thấy sắc hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy thọ, tưởng, hành, thức hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy sắc hoặc thủ, hoặc xả, chẳng thấy thọ, tưởng, hành, thức hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy sắc hoặc nhiễm, hoặc tịnh, chẳng thấy thọ, tưởng, hành, thức hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy sắc hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thọ, tưởng, hành, thức hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy sắc hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy thọ, tưởng, hành, thức hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của sắc uẩn v.v... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí vì lấy cái vô học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa chẳng thấy nhãn xứ hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy nhãn xứ hoặc thủ, hoặc xả, chẳng thấy nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy nhãn xứ hoặc nhiễm, hoặc tịnh, chẳng thấy nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy nhãn xứ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy nhãn xứ hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của nhãn xứ v.v... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí vì lấy cái vô học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa chẳng thấy sắc xứ hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy sắc xứ hoặc thủ, hoặc xả, chẳng thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy sắc xứ hoặc nhiễm, hoặc tịnh, chẳng thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy sắc xứ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy sắc xứ hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của sắc xứ v.v... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí, vì lấy cái vô học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa chẳng thấy nhãn giới hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy nhãn giới hoặc thủ, hoặc xả, chẳng thấy sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy nhãn giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh, chẳng thấy sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy nhãn giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy nhãn giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của nhãn giới v.v... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí, vì lấy cái vô học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa chẳng thấy nhĩ giới hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra hoặc sanh, hoặc diệt; chẳng thấy nhĩ giới hoặc thủ, hoặc xả, chẳng thấy thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy nhĩ giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh, chẳng thấy thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy

nhĩ giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy nhĩ giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của nhĩ giới v.v... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí nhất thiết trí, vì lấy cái vô học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Quyển Thứ 88

HẾT